

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. FULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussekttsiooni juhataja J. Janusson
Sekttsiooni nõukogu esimees A. Meerits
Põllumajandussekttsiooni juhataja J. Kurkus
Sekttsiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 21

Tallinn, 31. mail 1938

IV aastakäik

SISU:

	Lk.
PÖLLUMAJANDUS	
Hobuste tõuparanduse areng	396
Toitainete varustus ja põllumajandusstruktuur Suursaksas	397
TOOSTUS JA KAUBANDUS	
Raudteetegevus 1937/38. eelarveaastal	399
Lühiaudiseid	400
RAHANDUS	
Pangad 1937. ja 1938. a. esimesel kolmandikul	401
HINNAD	
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	404
PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD	
Võiturg	403
Peekoniturg	403
Tapaloomade ja lihaturg	403
Toornakkade turg	405
Kanamunaturg	405
Piimaturg	405
Teraviljaturg	405
Põllumajanduslik väljavedu	406
Linaturg	406
Kartuliturg	406
Aedviljaturg	407
Kalaturg	407
VALISMAA MAJANDUSTEATMEID	
Puidumajandus maailmas	408
INFORMATSIOONI OSA	
Eesti Panga nädalaaruanne	410
VALISMINISTEERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED	
Soome saetööstuse väljavaateid	411
Kalahindade noteerimine Soomes	412
Poola võiekspordi ümberkorraldamine	412
Poola väliskaubandus I veerandil 1938. a.	412
Lihakaubade väljavedu Poolast	413
Metsamaterjaliekspordi väljavaateid Poolas	413
Maksete kokkulepe Bulgaariaga	413
Briti väliskaubandus apr. 1938.	414
Kaupade hinnad ja nende indeksid Löödus	414

CONTENTS:

	Page
AGRICULTURE	
Improvement of Horse Breed	396
Food Suppl. and Agricultural Structure of Great Germany	397
INDUSTRY AND TRADE	
Railways in 1937/38 Budget Year	399
Sundry Information	400
FINANCES	
Banking in 1937 and 1938 in First 4 Months	401
PRICES	
Prices and Quotations	404
AGRICULTURAL MARKETS	
Butter Market	403
Bacon Market	403
Cattle and Meat Market	403
Rawhide Market	405
Egg Market	405
Milk Market	405
Grain Market	405
Exports of Agricultural Products	406
Flax Market	406
Potato Market	406
Vegetable Market	407
Fish Market	407
FOREIGN COUNTRIES	
World Timber Trade	408
INFORMATION PART	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	410
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION.	
Prospects for Finnish Sawing Mills	411
Quotation of Fish Prices in Finland	412
Reorganisation of Polish Butter Exports	412
Polish Foreign Trade during I Quarter of 1938	412
Exports of Meat Products from Poland	413
Prospects for Timber Exports in Poland	413
Agreement of Payments with Bulgaria	413
British Foreign Trade in April 1938	414
Prices of Goods and their Indices in Lithuania	414

Järgmine Majandusteade nr. ilmub 14. juunil.

PÖLLUMAJANDUS

HOBUSTE TÕUPARANDUSE ARENG. — IMPROVEMENT OF HORSE BREED.

P. Kind.

Hobusekasvatus viimaseil aastail on sammunud tõusurada. Seda on põhjustanud hobusehindade tõus ja nõudmine paremate hobuste järele. Hobuste hinnad langesid erakordselt madalale 1933. a., mil aasta keskmiselt maksti paremate hobuste eest laataldel 122 kr. ja keskmiste hobuste eest — 74 kr. Sealt peale on hobuste hinnad paranenud järjekindlalt ja m. a. maksusid paremad hobused 372 kr. aasta keskmiselt ning keskmise mihusega tööhobused 243 kr. Hobusehindade tõus on tänava esimeste kuude kestel jätkunud pidevalt. Virgutavalt on hobusekasvatusele mõjunud ka hobuste eksport, kuna eksporditud hobuste hinnad on paremad tavalisist siseturul makstavaist hindadest. Hobuseid veeti meilt välja 1936. a. 543 tk. 234 000 kr. väärtuses ja 1937. a. — 631 tk. 343 000 kr. väärtuses. 1936. a. oli väljaveetud hobuse keskmiseks väärtuseks 430 kr., kuna 1937. a. tõusis nende keskmine väärtus 544 kr-le, suurenedes seega ligi 27%. Nimetatud asjaolud ja hobusekasvatuse propaganda on selle tagajärjeks, et m. a. sugutäkkudega toimunud paarituste arv on suurenenud tunduvalt, mis ei jäta mõjustamata mele kasvava noorhobuste tõulise mihuse tõusu. Paaritusekstarvitavate sugutäkkude arv võrreldes e. a-ga on tõusnud tunduvalt. 1936. a. oli sugutäkke 467 ja 1937. a. tõusis nende arv 542-le, s. o. 16%. Paarituseks-tarvitatud sugutäkkude hulgas oli riigitäkke 158 ja eratäkke — 384. Riigi- ja eratäkkude vahekord oli e. a-ga ka enamvähem sarnlev.

Paaritamiseks tarvitatud sugutäkkude hulgas oli kõige enam Tori tõugu sugutäkke. Tori t. täkke oli 341, s. o. 63%. Arvult järgnes ardenni tõug; milliste täkkude arv tõusis 120-le ehk 22% sugutäkkude koguarvust. Ardenni täkkudest oli riigitäkke 39 ja eratäkke — 81. Paaritamiseks tarvitatud Eesti t. täkkude arv tõusis e. a. 51-lt 57-le, ratsatüübiliste täkkude arv 11-lt 16-le ja traavlitäkkude arv — 7-lt 8-le.

Sugutäkkude poolt sooritatud paarituste arv tõusis e. a. 19 849-lt 24 160-le, s. o. 22%.

Paaritusi oli eratäkkudega 14 924 ja riigitäkkudega — 9236. Keskmine paarituste arv täku kohta tõusis e. a. 42,5 1937. a. 44,6 paaritusele. Siinjuures võiks märkida, et paarituste arv täku kohta oli suurem riigisugutäkkudel — 58,5 paaritust ja väiksem erasugutäkkudel — 38,9. Keskmine paarituste arvu suurenemine täku kohta toimus erasugutäkkude arvel, neil tõusis keskmine paarituste arv e. a. 35,3-lt 38,9-le, s. o. 10%, kuna riigisugutäkkudel keskmine paarituste arv näitas väikest langust. Paarituste arvu maksimum jäi aga riigisugutäkkudele ja nimelt ardennidele — 180 paaritust ühel täkul. Erasugutäkkudel oli paarituste arvu maksimum 124 paaritust ja seda tuli ette Tori- ja Ardeni tõugu täkkudel. Tõugude järgi oli paaritusi kõige rohkem Tori tõugu täkkudega, kuna nende arv oli suurem. Tori tõugu täkkudega paaritati 14 076 juhul, Ardennidega — 7230 juhul, eesti täkkudega — 2099 juhul, ratsa t. täkkudega — 635 ja traavlitega — 120 juhul.

Suguraamatusse märgiti 1937/38. a. 129 tätku ja 213 mära. Suguraamatusse märgitud hobuseid oli kõige rohkem Tori tõugu 205 hobust, neist 81 tätku ja 124 mära. Ardenne märgiti suguraamatusse 54, neist 21 tätku ja 33 mära; ratsahobuseid — 49, neist 6 tätku ja 43 mära; traavleid — 19, neist 14 tätku ja 5 mära ning eesti hobuseid — 15, neist 7 tätku ja 8 mära.

Sugutäkkude nimekirja 1. IV 38. näitas suurenenud võrreldes e. a-ga. 1. IV 37 oli sugutäkkude nimekirjas 609 tätku ja tänava samal ajal — 703 tätku, s. o. 15% rohkem Sugutäkkude nimekirjas olevaist täkkudest oli 536 ehk 76% erasugutäkke ja 167 ehk 24% riigisugutäkke. Nimekirjas olevaist sugutäkkudest oli 63% Tori tõugu, 20% — Ardeni, 10% — eesti, 4% — traavleid ja 3% — ratsatüübilisi täkke.

Suur tähtsus hobuste tõuparandusel on noorhobuste näitusil. Noorhobuste näitusi korraldati m. a. 46 e. a. 20 vastu. Näitusil väljapandud noorhobuste arv tõusis 381-le

e. a. 252 vastu, suurenedes seega 51%. Näitusi korraldati kõige rohkem maade järgi Virumaal 8, Järva- 7, Harju-, Pärnu-, Viljandi- ja Tartumaal igas 5, Lääne- 4, Võru- 3, Saare- 2 ning Valga- ja Petserimaal kummaski 1. Kuna töuhobuste seas on Tori hobused ülekaalus, esines neid ka noorhobuste näitusil kõige rohkem. Noorhobuste näitusil väljapandud noorhobuseid oli 266, milliseist auhinnati 203, Ardenne oli pandud välja 92 ja auhinnati 79, eesti hobuseid oli pandud välja 23 ja auhinnati 21.

Autasudeks näitusil ositati 2149 kr., mis

summast 1537 kr. ehk 72% anti Põllutööstusministeeriumi poolt ja 612 kr. ehk 28% — seltskondlike asutiste poolt. Näitusil väljapanekute arvu ja auhinnatud väljapanekute arvu suurenemise tõttu suurenes ka auhindadeks kulutatud rahasumma võrreldes e. a-ga.

Hobusekasvatuse alal tehti m. a. väga mitmekesiselt edusamme. Seda võisime konsulteerida paarituste arvu suurenemisel töuhobustega, sugutäkkude arvu noorhobuste näituste arvu ja auhinnatud väljapanekute suurenemisel.

TOITAINETE VARUSTUS JA PÖLLUMAJANDUSSTRUKTUUR SUURSAKSAS.

FOOD SUPPLY AND AGRICULTURAL STRUCTURE OF GREAT GERMANY.

Saksa Konjunktuurinstituudi ajakirjas Wochenbericht'is nr. 11 on toodud ülevalde saksa ja austria põllumajanduse vastastikku täiendamise kohta, milles nende riikide ühendamisest tulevaid soodustusi kirjeldatakse kõigiti positiivselt. Järgnevalt toome mõned väljavõtted sellest ülevalt.

Saksal ja Austria on olnud alati lisatarve sisseveetavate põllumajandussaaduste järele. Siiski annab liidetud Suursaksa toidumajandusele paremaid võimalusi ja kasu vastastikusele täiendamisele. Peamine Austria põllumajanduspiirkond — Tirol, Ees-Arlberg, Salzburg ja Ülem-Austria — seisavad majanduslikult läbikäimiselt lähedamal Baieri ja Württembergi turule, kuna Viin, tähtsaim austria põllumajandussaaduste suurtarvitaja, jääb kaugemale. Juba müügiolukorra parandamine tõstab põllumajanduslikku intensiivsust ja seega ühtlasi toitainetetoodangut.

Praegune Saksa ja Austria sisseveetarvidus on tootlusstandardi ja eluruumi kitsuse otsene tagajärg, kuigi tootlustamiseks ei ole otsustav maa kogupind, vaid põllumajandusliku tulundusmaa osa. Saksas langeb, näit., 43 ha põllumajanduslikule tulundusmaale 100 elanikku, Austrias umbes 65. Teisis mais, näit. Prantsuses, Hispaanias, Itaalias, Hollandis, Belgias, NSVL-us jne. on see elatusruum palju suurem. Prantsuse on näit., arvamata kaasa asumaid, asustatud 2 korda harvemini kui Saksa. Ka kliima ja maaomadused on tähtsamaid põllumajanduslikku tulukust määravaid tegureid.

Saksa põllumaa on peamiselt liivapõhja, kuna Austrias leidub laialdaselt mägestikumaad, mis takistab edukast võrreldes teiste maade suhteliselt paremate põllumaadega.

Austria ja Saksa on mõlemad põllumajandusega tööstusriigid, kusjuures põllumajandus Austrias omab veel suuremat tähtsust kui Saksas. Austrias töötab ca 32% kogu rahvast põllu- ja metsamajanduses, Saksas seevastu aga ca 29%. Tööstuse ja käsitöö osatähtsus ulatab ümmarguselt 37%-le Austrias Saksa 41% vastu. Neist andmeid nähtub, et rahva elukutseline liigitus on enamvähem sarnlev.

— Varem varustas Saksa 81% ja Austria 76% kogu toitainete tarvidusest oma põllusaadustega (arvestatud kaloreis). Siseriiklikult toodetud osa kogutarvitusest on loomulikult üksikute elatusvahendite juures väga mitmesugune: nii on tarvitatavast kogusest Saksas täielikult lõunamaised puuviljad, vürtsid, troopilised ja pooltroopilised õliviljad importkaubad. Heade saakide juures võib Saksa omatarvidust rahuldada oma leivateravilja (rukki ja nisu), õlletrade, söögikartulite, suhkru, mitmesuguste aedviljade, nagu kapsaste, porgandite, söögi-naeriste, sparglite, sellerite jne. toodanguga. Peagu jätkub tarvituseks omatoodangust sea-, veise-, vasika- ja kitseliha, samuti ka piimatoodangut — kuigi selle tootmiseks kasustatakse välismaisi sööti. Kaunviljade ja rasvade alal

sõltub Saksa veel tunduvalt välismaast. See kehtib looma- kui ka taimrasvade suhtes. Tähtsama probleemi tõstab praegu rasvamajandus üles saksa toidumajanduses. Kogu toit- ja tööstusrasvade tarvidusest, mis ulatab 2 milj. tn-le, jõuab sisemaa rahuldada ainult pool.

Tähtsamad Austria importkaubad olid nisu, oder ja mais; edasi sea ja sulgloomasaadused. Omavarustus on seevastu enam-vähem võimalik järgmiste toitainete juures: kartulid, puuvili, keeduvili, suhkur, joogipiim, juust ja või. Piimasaadusi on Austria viimaseil aastail isegi enam eksporditud kui importitud. Minimaalne Austria kartulite import piirdub peamiselt varaste kartulitega; ka suhkrut sissevedu on väga väike. Seevastu peab ta peale nimetatud tähtsamate importkaupade importima kõiki koloniaalkaupi, nagu riisi, kakaod, teed, vürtse jne., samuti ka lõunamaisi puuvilju.

— Tootmise erinevused Saksas ja Austrias sõltuvad põllumajandusstruktuurist. Põllumaa moodustab Saksas peagu 70% põllumajanduslikust tulundusmaast, mistõttu põllupidamine on Saksa põllumajanduslikuks selgrooks. Austrias omab põllumajandus seevastu peamiselt kõrg- ja mägimajanduslikku iseloomu. Heina- ja karjamaad moodustavad siin enam kui poole kogu põllumajanduslikust tulundusmaast Saksa 30% vastu. Seepärast on Austria talunikud ja põllupidajad, eriti arvukad mägestikutalunikud, tugevamad karjajamajanduses ja selle juhtimises kui Saksa.

Austria loomakasvatuse tähtsus avaldub suhteliselt suures loomade arvus elaniku kohta. Sigade ja veiste arv on suhteliselt 20% Austrias kõrgem kui Saksas.

Loomade arv (100 elanikule).

	Saksas	Austrias
Loomühikuid	32	35
Hobuseid	5	4
Veiseid	90	35
Lehmi	15	18
Sigu	35	42
Lambaid	7	4
Kanu	126	180

Seega on seletatav suur omavarustuslik osa Austrias loomasaaduste alal, kusjuures piimasaadusi isegi eksporditakse.

Loomasaaduste toodang on Saksas kui ka Austrias 1924. a. alates tõusnud pidevalt. Kui, näit., 10 aastat tagasi suutis Austria ise toota ainult pool oma lihatarvitusest, on viimaseil aastail imporditud ainult väike osa.

Põlluviljade toodang on Austrias ha kui ka elaniku kohta väiksem kui Saksas. Üldiselt toodetakse Saksas ca 25% teravilja rohkem elaniku kohta kui Austrias ja kartuleid isegi 75% enam. Suhkrunaeriste toodang oli Saksas teraviljade kasvatamise tagajärjel 1933. a-ni väiksem kui Austrias, kuid 1933. a. peale on see taas suurem kui Austrias.

Ees-Arlbergile, Tiroolile jne. võiksid lähedalolevad L.-Saksa turud olla kasulikud. Väljaspool Lääne-Austriat asuvad maad ulatuvad Viinist 500 km. ja enam kaugele, seevastu on aga lähedal Münchenile, umbes 100 km., Augsburgile 120 km., Ulmle 130 km., Nürnbergile 150 km. ja isegi Stuttgartile umbes 200 km. Müügiturgudele „lähemalenihutamine“ tuleb eriti kasuks Austria mägestikutalunikele, peamiselt seetõttu, et piima saaks turustada värskes piimmana linnades. Säärane piimamüük on tavalisem kui realiseerimine või ja juustuna.

Teisalt võib Saksa varustada Austriat väheselt suhkrut ja kartulitega, pealeselle igasugu põllumajanduslike tootmisvahenditega, näit., kunstväetiste, põllumajandusmasinate ja taimkaitsevahenditega. Tähelepanu võib veel juhtida sellele, et Saksa võiks varustada Austriat merekalandega. 1936. a. ekspordis Saksa Austriasse ca 3000 tn kalu. Saksal oleks võimalik seda kalakogust tõsta lühikese aja jooksul kahe- või kolmekordseks.

Austria võib saata Saksa ehitus- ja tarbepuid, samuti ka paberisaadusi, kuna nimetatud kaubad ühes pargikoorte, pankpuude ja põllumajandussaadustega omavad tähtsamat kohta Austria väliskaubanduses. Austria põllumajandusliku kuuluvuse tõttu tõuseksid impordivõimalused tunduvalt. Väliskaubanduses kaotatakse tollikitsendused ja takistused. Seega võiks Austria või- ja juustueksport tõusta samuti ning põllumajandusseisund muutuda soodsamaks.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

RAUDTEETEGEVUS 1937/38. EELARVEAASTAL.

RAILWAYS IN 1937/38 BUDGET YEAR.

1937/38. a. raudteetegevus arenes tõusu-suunas kõigil tegevusaladel, mille põhjustajaks oli pidev tõus rahvamajanduses. Järjekindlat ja püsivat tõusu näeme reisijate liikluses, mis ületab e. a. arvult kui ka reis-km-lt. Reisijate liiklust iseloomustavad järgmised arvud tuh.:

	1937/38	1936/37	±%
Reisijate üldarv	11 584	10 677	+ 8,0
sellest: välisliiklus	62	54	+14,8
kohalik liiklus	11 472	10 623	+ 8,0
I—II klassis	282	248	+13,7
III klassis auru- ja mootor-rongides	5 369	4 867	+10,3
III klassis elektrir.	5 883	5 562	+ 5,8
Reis.-km. üldarv	345 007	321 199	+ 7,4
sellest: I—II klassis	40 118	35 252	+13,8
III klassis auru- ja mootor-rongides	261 815	245 178	+ 6,8
III klassis elektrirong.	43 079	40 769	+ 5,7

Lõppenud eelarveaasta jooksul kasustas raudteed sõiduks 857 tuh. reisijat ehk 8,0%, kes katsid sõidul 23 808 tuh. km ehk 7,4% enam mullusest. Tähelepanu väärib välisreisijate liikluse elavnemine, mis ületab e. a. 14,8%-ga ehk 62:54 tuh. vastu. Suhteliselt on välisliikluse reisijaist raudteel esikohal tänava väljasõitjad. Ka I—II klassi kasustajate reisijate arv tõusis m. a. 248 tuh-lt 282 tuh-le ehk 13,7%. Kohalik sisemaareisijate arv suurenes enam pikamaareisijate arvel, mis ületab m. a. 10,3%-ga, kuna lühimaa-reisijate (elektrirongide kasustajad) arv suurenes ainult 5,8%. Kuigi elektrironge Tallinn-Pääsküla vahel, kasustab üle 50% reisijate üldarvust. Suurenenud reisijate arvust on tingitud ka reis-km arvuline tõus 23 808 tuh. ehk 7,4%. Vaadeldes reisijate liikluse piletiliikidega läbisõidetud km-te suhtelist osatähtsust reis-km üldarvust, näeme eelmise aastaga järgmisi muutusi:

	Osatähtsuse % üldarvust		
	1937/38	1936/37	±%
Täishinnalised piletid	44,5	44,7	+ 0,2
Edasi-tagasi "	23,8	22,2	+18,0
Pühapäeva- "	9,5	10,7	- 4,4
Kuupiletid	8,9	8,1	+16,9
Ringsõidupiletid	3,8	3,3	+24,7
Huvisõidupiletid	3,3	6,1	-42,1
Abonementpiletid	1,7	1,9	- 8,8
Rühmasõidu piletid	1,6	1,9	- 3,8
Mitmesug. väiksemad liigid kokku	3,4	1,1	+140,0

Pidevalt tõuseb edasi-tagasi-, kuu- ja ringsõidupiletitega kaetud km arv, kuna pühapäeva-, huvi-, abonement- ja rühmasõitude km tänavu kahanesid. Aktiivsem oli liiklus laiarööpmelisel teel, kus kaeti ca 80% reis-km üldarvust, mis ületab m. a. 7,5%-ga. Vaadeldes reisijate liiklust teeosade järgi näeme, et laiarööpmelisel oli elavam liiklus Tallinna-Tapa vahel, kus kaeti 20,0% reis-km üldarvust, siis Tapa-Tartu — 18,3%. Tallinna-Pääsküla elektrironges — 15,8% ja kitsarööpmelisel Tallinna-Türi — 43,3%. Teisel teosadel langeb liikluse osatähtsus alla 10,0%.

Pagasit veeti lõppenud tegevusaastal 8,0 tuh. tn, mis on enam m. a. 1,2 tuh. tn ehk 17,6%. Suurenenud pagasikogus mõjustas ka tn-km kasvu m. a. 627 tuh-lt 689 tuh-le, mis on 9,9% enam m. a.-st.

Maksulist kaupa veeti tuh.:

	1937/38	1936/37	±%
Tn üldse	2 652	2 351	+12,8
sellest: väljavedu	32	17	+88,2
sissevedu	36	89	-59,5
kohaliku erakauba vedu	2 550	2 204	+15,7
Tn.-km. üldse	267 887	226 048	+18,5
sellest: väljavedu	3 745	3 965	-11,3
sissevedu	2 182	9 669	-77,4
kohal. erakauba vedu	258 221	209 492	+23,3

Veetud kaubakogus ületab e. a. 301 tuh. tn ehk 12,3%. Kohalik, sisemaavedu elaynes 346 tuh. tn ehk 15,7%, väljavedu muutus aktiivsemaks 15 tuh. ehk 88,2%, kuna raudteel imporditava kauba kogus kahanes m. a. 89 tuh-lt tn-lt 36 tuh. tn-le ehk 59,5%. Suurenenud kaubakogusest on tingitud ka tn-km 41 839 tuh-ne ehk 18,5%-ne juurdekasv võrreldes e. a. Tihedaimaks osutub kaubavedu Tallinna-Tapa vahelisel teosal, kust läbib 47,1%, laiarööpmelisel veetava kauba tn-km üldarvust, järgneb Tapa-Kohtla — 26,4% ja Tapa Tartu — 25,7% osatähtsusega üldarvust. Kitsarööpmelisel teel on elavamaks Tallinna-Türi, kus liigub üle 50% veetud kauba tn-km, sellele järgneb Lelle-Papiniidu vaheline teosa — 13,3% osatähtsusega. $\frac{2}{3}$ raudteel veetavast kaubast liigub Tallinna kui keskuse suunas. Tallinnast eemalduva kaubana veeti

rauda, suhkrut, soola, põllurammu, põllumajandusmasinaid ja muud.

Laekunud tulu (tuh. kr.):

	1937/38	1936/37	±%
Tulu üldse	15 451	13 766	+12,2
sellest: reisijateveost	5 702	5 302	± 7,5
pagasi- ja postiveost	560	517	+ 8,3
kaubaveost	8 684	7 312	+18,8
mitmesugune tulu	505	635	-20,5

Esialgse kokkuvõtte järgi laekus üldsummas 1 685 tuh. kr. ehk 12,2% enam kui mullu. Kaubaveost laekunud tulu ületab e. a. laekunud tulu 1 372 tuh. kr. ehk 18,8%. Osatähtsuselt järgmiseks tululigiiks on reisijateveost laekuv tulu, mida laekus 400 tuh. kr. ehk 7,5% enam m. a. Pagasiveo tulu ületab m. a. vastava tulu 8,3%.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa:

■ K. Vichmann'ile, Pärnus, Tallinna mnt. 7 tema ümberkorraldatava villa-, riidevärvimis- ja keemilise puhastuse tööstuse kinnitatud plaanide kohaselt sisseseadmiseks ja seal töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 25 inimest. Jõuallikaiks aurumasin 50 HJ. Kedratatakse ja kraasitatakse villu, värvitakse ja niivestatakse kangaid ning toimitakse kangaste ja riiete keemilist puhastust.

■ O.-il. „Radix'ile“, Tallinnas, Toompuiestee 4 temale kuuluva ja Harjumaal, Kloostri v. asuva ning ümberkorraldatava jahu- ja saeveski ning savitööstuse sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 12 töölit. Jõuallikaiks lokomobiil 60 HJ ja 2 vesiturbiini 30 HJ ja 9 HJ. Jahvatatakse iga liiki teravilja, valmistatakse mitmesuguseid teraviljasaadusi, töötletakse metsamaterjali ehitusmaterjaliks ning valmistatakse savipotte, ahjukive ja igasugu teisi keraamikaadusi.

■ A.-s. „Eesti Metsatööstusele“, Tallinnas, Falkpargi 4, temale kuuluva ja Tartus, Rõõmu ja Saekoja t. nurgal asuva ning ümberkorraldatava lauatehase sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 145 töölit. Jõuallikaiks 2 aurumasinat 150 HJ ja 3 HJ ning elektrimootorid 30 HJ ja 4,1 HJ. Ettevõttes töötletakse metsamaterjali ehitusmaterjaliks. Tehase töövoime on kuni 6000 std. laudu aastas.

■ V. Pani'le, Nõmmel, Pärnu 58, temale kuuluva ja Tallinnas Lai 5 asuva ning ümberkorraldatava saapapealsete tööstuse sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 6 töö-

list. Töötatakse, mehaanilist jõudu tarvitatamata, valmistatades kinga- ja saapapealseid.

■ „Põhja Poolitööstuse“ omanikule A. Christiansen'ile, Tallinnas, Roosikrantsi 10 temale kuuluva, S. Sõjamäe t. A.-s. „Dvigateli“ krundil asuva ümberkorraldatava puupoolitööstuse kinnitatud plaanide kohaselt sisseseadmiseks ja seal töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 175 töölit. Jõuandjaks on 50 elektrimootorid koguvõimega 196 HJ. Valmistatakse puust poole tekstiilvabrikutele sissemaaja jaoks kui ka ekspordiks.

■ Viru-Karula Kartuliühisusele, Vihula v. Virumaal asuva ümberkorraldatava piiritusvabriku kinnitatud plaanide kohaselt sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 6 töölit. Jõuandjaks aurumasin 12 HJ. Valmistatakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

■ N. Jaansoo'le, Pärnus, Rääma mõisas temale kuuluva ja Pärnus, Brakmanni 1 asuva ümberkorraldatava pesuõmblustööstuse kinnitatud plaani kohaselt sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 12 töölit. Tööstuses töötatakse mehaanilist jõudu kasustamata. Valmistatakse meeste- ja naistepesu.

■ Eesti Väikemaapidajate Keskkidule Tallinnas, S. Karja 6 neile kuuluva ja Harjumaal, Rae v. asuva ning seal korraldatava turbatööstuse kinnitatud plaanide kohaselt sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 15 töölit. Jõuallikaiks on plahvatusmootor 12 HJ. Lõigatakse ja pressitakse turvast. Ettevõtte tootvõime on 2000 m³. õhukuiva turvast hooaja kestel.

■ A.-s. Eesti Kunstsarve Tehased, O. Kerson ja Ko'le, Tallinnas, Tulika 7, ettevõtte autode bensiniga varustamiseks ühe bensini automaatjaama kinnitatud plaanide kohaselt tööstuse maa-alal sisseseadmiseks.

RAHANDUS

PANGAD 1937 ja 1938. A. ESIMESEL KOLMANDIKUL.

BANKING in 1937 AND 1938 in FIRST 4 MONTHS.

Üldise majandusliku aktiivsuse jätkumisel kestis edasi pangategevuse laienemine 1937. a. aktiivsete kui ka passiivsete operatsioonide alal. Nagu eelmiselgi 3 aastal, kujunes kasv hoiuseil ulatuslikumaks kui laenudel, kuid endisest märksa väiksemal määral. Erapankadel ja 25 tähtsamal ühispangal kujunes hoiuste ja laenude kasv 4 viimasel aastal järgmiseks:

Juurdekasv 1000 kr.

	Hoiused	Laenud	Hoiuste kasvu ülekaal
1937	11 077	7 800	3 277
1936	18 924	12 793	6 191
1935	9 568	5 350	4 218
1934	13 481	2 906	10 575

Üldisel sissetulekute suurenemisel ei saa oletada säästtegevuse vähenemist m. a. Hoiuste juurdevool pankadesse suureneski tege-likult võrreldes e. a-ga, ent nende kasvu pi-urdas veelgi intensiivsem äravool pankadest, mis toimus suurelt osalt summade vahendita rakendamise eesmärgil. Hoiuste kasv oli väiksemaks, enamuses provintsis asuvais ühis-pankades kiirem kui suuremaks ühis- ja era-pankades. Ühtlasi kujunes esimesel samuti laenude kasv suhteliselt kiiremaks kui vii-maseil. Hoiustes seis ületas laenude seisu ühispankadel, kusjuures seda põhjustasid pangad, kellel oli põllumajanduslaenude osatähtsus väike, s. o. peamiselt suuremad ühispangad, kuna väiksemaks, peamiselt põl-lumehi teenivail ühispankadel, olid hoiuste-ja laenudesummad enamvähem võrdsed. Erapankadel ületavad laenud hoiuseid, kus-juures viimaseil aastail, samuti nagu m. a., on mõlemad summad teineteisele märksa läh-enenud. Provintsi pankadesse kogunenud hoiused leiavad peagu täies ulatuses raken-dust kohalike krediititarvitajate juures, kel-ledeks on valdavas osas põllumehed. Suu-remad, enamuses suurlinnades, asuvad pan-gad andsid osalt osutunud hoiuste ülejäägid kasutada teisile pankadele hoiuseina. Pan-galaenude andmisel valitses m. a. endiselt suurem tagasihoidlikkus, mis aeglustas lae-

nude kasvu, ent ühtlasi mõjustas panganduse positsiooni kindlustavalt.

Alates 1. I 38 suurendati arvestatavate ühispankade arvu 25-lt 61-le. See tõstis ühispankade hoiustesummat 12 575 tuh. kr. ja laenudesummat 12 455 tuh. kr. 1. I 38 61 tähtsama ühispanga hoiuste- ja laenude-summad moodustavad ca 90% kõigi ühiste-gelike krediitiasutiste vastavaist üldsumma-dest.

Erapankade ja 61 tähtsama ühispanga hoiuste seis 31. XII 37 117 074 tuh. kr., mis on suurem aasta algseisust 13 587 tuh. kr. (sellest pankadevaheliste hoiuste juurde-kasv 986 tuh. kr.). Samal ajal ulatus lae-nudeseis 114 705 tuh. kr., olles tõusnud 1937. a. jooksul 10 060 tuh. kr. Hoiuste kasv toi-mus võrdselt mõlemal pankadertühmal, kuna laenude kasvult olid ülekaalus ühispangad. Lisahoiuste laenudena välja andmata jäänud osa kasustati peamiselt kassareservi täiendami-seks.

Bilansandmeil saavutasid kõik arvesta-tud pangad 1937. a. tegevustulemusena pu-haskasu. Puhaskasusumma ulatus 13 era-pangal 856 tuh. kr. ja 61 tähtsamal ühis-pangal 525 tuh. kr., vastavalt 686 tuh. kr. ja 450 tuh. kr. vastu 1936. a.

K. a. esimese 4 kuu kestel era- ja 61 tähtsamasse ühispanka kogunenud lisahoiu-sid osutasid väiksemaks samal ajal välja-antud lisakrediitidest. Sellena hoiuste ja lae-nude areng nimetatud aastaajal on kuju-nenud tavaliseks, tingitult krediititarviduse suurenemisest ühenduses toimuvate ja eel-seisivate hooaegsete metsa- ja põllutöödega. Erinevaks kujunes k. a. vaid seepooldest, et hoiuste mahajäämine hakkas ilmne-ma alles märtsis ja oli väiksema ulatusega kui tava-liselt. Selle nähtuse ühe põhjusena võib märkida erametsatööde alguse hilinemise väiksemat ulatust tänavu võrreldes eelmiste aastatega. 31. XII 37—30. IV 38 suurenesid hoiused nimetatud pankadel kokku 5 546 tuh. kr., ulatuses k. a. apr. lõpul üldse 22 620 tuh. kr., erapankadel — 62 613 tuh. kr. ja ühispankadel — 60 007 tuh. kr.

Pankade arveteseks (1000 kr.) — Composite Statement of Accounts of Banks (in 1000 Kr.).

	30. aprill 1936	31. detsembr 1937	31. detsembr 1936	Muutus — Change	
				31. XII 37 — — 30. IV 36	31. XII 36 31. XII 37
ERAPANGAD — PRIVATE BANKS:					
Hoiusummad — Deposits	62 613	59 905	53 110	+ 2 708	+ 6 795
Korresp. (pass.) — Balances with correspond. (credit)	12 050	12 340	11 285	— 290	+ 1 055
Võlaarv. ja rediskont — Loans & rediscounts	9 008	10 893	11 080	— 1 885	— 187
Laenuid — Loans	66 824	64 520	60 043	+ 2 304	+ 4 477
Korresp. (akt.) — Balances with corresp. (debit)	6 851	6 595	5 478	+ 256	+ 1 117
Garantiid — Guarantees	6 010	6 899	11 200	+ 111	+ 5 301
Väärtpaberid — Securities	7 845	8 073	7 601	— 228	+ 472
Kassareserv — Cash reserves	7 897	8 599	7 168	— 702	+ 1 438
TAETS. ÜHISPANGAD — PRINCIP. CO-OPER. BANKS:					
Hoiusummad — Deposits	60 007	57 169	50 377	+ 2 838	+ 6 792
Korresp. (pass.) — Balances with corresp. (credit)	1 915	1 512	1 210	+ 403	+ 302
Võlaarv. ja redisk. — Loans & rediscounts	3 880	3 485	3 787	+ 395	— 302
Laenuid — Loans	54 167	50 185	44 602	+ 3 982	+ 5 583
Korresp. (akt.) — Balances with correspond. (debit)	2 053	2 050	1 602	+ 8	+ 441
Garantiid — Guarantees	1 244	990	809	+ 254	+ 398
Väärtpaberid — Securities	4 650	4 554	3 829	+ 86	+ 795
Kassareserv — Cash reserves	10 565	10 874	9 609	— 309	+ 1 260
KOKKU — TOTAL:					
Hoiusummad — Deposits	122 620	117 074	103 487	+ 5 546	+ 13 587
Korresp. (pass.) — Balances with corresp. (credit)	13 965	13 852	12 495	+ 113	+ 1 367
Võlaarv. ja redisk. — Loans & rediscounts	12 888	14 378	14 867	— 1 490	— 489
Laenuid — Loans	120 991	114 705	104 645	+ 6 286	+ 10 060
Korresp. (akt.) — Balances with correspond. (debit)	8 960	8 645	7 080	+ 264	+ 1 565
Garantiid — Guarantees	7 254	6 880	12 009	+ 365	+ 5 210
Väärtpaberid — Securities	12 435	12 637	11 480	— 142	+ 1 207
Kassareserv — Cash reserves	18 462	19 473	16 774	— 1 011	+ 2 699

Samal ajal ulatusid laenu kogusummas 120 991 tuh. kr., erapankadel — 66 824 tuh. kr. ja 61 tähtsamal ühispangal — 54 167 tuh. kr., olles suurenenud vastavalt 6 286 tuh. kr., 2 304 tuh. kr. ja 3 982 tuh. kr. võrra võrreldes aasta algseisuga. Suuremaiks lisakrediititarvitajaiks olid erapankadel metsa-, puu-, tekstiil-, paberi- ja põlevkivitööstus ning suurkaubandus ja ühispankadel — karjasaaduste jne. eksportühingud, ühistegelik impordikaubandus, põllupidajad ja majaoomanikud. Hoiuste juurdevool toimus esimesil suuremas osas ettevõtete ja viimaseil tähtsal määral — majaoomanike arvel. Teisist arvetesest muutusid mainimisväärselt passivalaenuid ja kassareserv, vähenedes — esimene 1490 tuh. kr. ja viimane — 1011 tuh. kr. võrra võrreldes aasta algseisuga, mis on nimetatud arveil tavaliselt kõrge.

Eesti panga jooksvad kohustused paisusid 1937. a. jooksul 10,7 milj. kr., ulatudes aasta lõpul 86,8 milj. kr. Kasv toimus käibelolevate pangatähtede osas 4,6 milj. kr., mis oli tingitud majanduskäbe suurenemisest. Jooksvad arved kasvasid samal ajal 6,1 milj. kr. ja nimelt Valitsuse arvel 2,5 milj. kr., pankade arvel — 2,8 milj. kr. ja teiste hoi-

uste — 0,8 milj. kr. Pankade jooksvate arvete kasv langes peagu täielikult aasta viimasele veerandile ja oli põhjustatud osalt samal ajal asetleidnud erapankade laenude koondamisest. Aktiiva poolel suurenes 1937. a. suuremääraliselt kattevarana arvestatud välisraha (+8,2 milj. kr.). Aasta lõpul ulatus kattevara 51,2 milj. kr., sellest välisraha 17,0 milj. kr. Tagasihoidlikult kasvasid pangalaenuid (+0,8 milj. kr.), moodustades aasta lõpul 26,7 milj. kr. Kasv ilmnis fiksi vekslite (põllumajand.- ja kaubavekslid) osas, kuna teised laenuid vähenesid.

Eesti Panga arveteseks 30. IV 38 milj. kr.:

Kattevara	50,2	Omakapital	6,1
a) välisraha	15,9	Pangatähted käibel	50,6
Krediitid	24,2	Jooksvad arved	32,8
a) vekslid	11,0	a) valitsuse	18,4
Muud aktiivid	29,7	Muud passivid	14,6

104,1

104,1

K. a. esimese kolmandiku kestel muutusid tähelepandavamalt panga jooksvad kohustused (—3,4 milj. kr.), kattevara (—1,0 milj. kr.) ja antud krediitid (—2,5 milj. kr.). Jooksvad arvel olevate summade tagasitõmbumine (—4,9 milj. kr.), eriti Valitsuse ar-

velt (—3,8 milj. kr.), mõjustas pangatähtede käibesummat tõstvalt (+1,5 milj. kr.) ja ühtlasi välisraha tagavara vähendavalt

(—2,8 milj. kr., sellest kattevara osa — 1,1 milj. kr. ja väljaspool kattevara — 1,7 milj. kr.).

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VOITURG. — BUTTER MARKET.

Voituruseisundi kujunemine toimus m. n. nõrgenevas suunas. Nii noteeriti meie võihin-naks Manchesteris, s. o. P.-Inglises, 122—124 š cwt e. n. 126—128 š vastu. Samuti nõrgenes taani võihind Londonis 126 š-le cwt, s. o. 4 š cwt-lt. Vastavalt hindade liikumisele ja välja-veetud võikoguste vahetõrgete kujunemisele üksikute turgude järgi noteeriti meie eksport-võihin-naks 164 s kg franko saatejaam. Turu-tendents vaikne.

Voituruseisundi nõrgenemine on üldiselt tootmisseisundi paranemise järeldus. Soojade ja sademeterikaste ilmade tõttu on suurenenud piimatoodang Inglises kui ka euroopa

karjamajandusmaies enam, kui loodeti varem. Selle tagajärjel on importörid Inglises võio-s-tudel tagasihoidlikud.

Või sissevedu Inglisse oli k. a. apr. 871 597 cwt m. a. sama kuu 802 994 cwt vastu, seega suurenes või sissevedu apr. Inglisse 9%. K. a. esimesel kolmandikul ulatus või sissevedu 3 258 149 cwt-le, suurenedes seega 6% võrrel-des m. a. sama aja sisseveoga. Või sissevedu on suurenenud Austraaliast, Taanist, Rootsist, Lätist, Soomest, Hestist ja Leedust. Impordi-tud võist eksporditi k. a. esimesel kolmandi-kul taas 32 538 cwt m. a. sama aja 45 638 cwt vastu.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul on seisund muutusetu. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering Londonis jäi püsima 91 š-le tsn. Võrreldes m. a. hin-naga samal ajal on praegune hind 7 š ehk 8% kõrgem. Seega püsivad peekonihinnad alates aasta algusest 8—10% kõrgemal kui m. a. Seevastu on aga siseturul sigade hinnad pisut nõrgemad kui m. a., mis on tingitud suure-nenud pakkumisest. Maal valitseva sööda-puuduse tõttu on müügileasaadetavate sigade mihus nõrk. Eksporttapamajadesse saade-takse osa sigu lahjalt tapakaaluga alla 55 kg., millised ei kõlba peekonivalmistamiseks ega

vasta eksportelussigade nõudeile, millede alamääraks on eluskaal 90 kg. K. n. mak-savad eksporttapamajad peekonsigade eest:

Tapakaalud	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg.	87	82	Siseturuhinnad	
55,5—59 "	82	78	"	"
72,5—75 "	82	78	"	"
75,5—80 "	78	74	"	"

ja elussigade eest:

90—120 kg. raskused	60 s.	eluskaalu-kg.
120—160 " " "	64 " "	" "
üle 160 " " "	60 " "	" "

TAPALOOMADE JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

M. n. mõõdus looma- ja lihaturul püsiva tendentsiga. Veiste pakkumine keskmine. Nõudmine keskmine. Nädala keskmiselt mak-sus suurmüügil veiselihaga:

Suurte pullide liha: rammusail 52—54 s ja keskmisil 50—52 s kg. Eluskaaluhinnad suu-ril pullel 32—34 s kg.

Väiksemate pullide liha: rammusail 50—52 s kg., keskmisil 48—50 s kg. ja lahjadel 46—48 s kg. Eluskaaluga maksusid väiksemad pullid 29—30 s kg.

Lehma- ja härjalihaga: nuumatuil 55—58 s

kg., rammusail 50—54 s kg., keskmisil 47—49 s kg. ja lahjadel 40—42 s kg. Lehmade elus-kaaluhinnad sõltuvalt rammususest 20—23—30—33 s kg.

Mullikad: nuumatud 55—58 s kg., ram-musad 52—54 s kg., keskmised 47—49 s kg. ja lahjad 40—24 s kg. Eluskaaluhinnad mul-likail 20—29—31—34 s kg.

Vasikate pakkumine keskmine. Nõud-mine keskmine. Tapetud vasikad ühes naha-ga maksusid: nuumatud 55—65 s kg., rammu-sad 50—55 s kg., keskmised 45—50 s kg. ja (Järg lk. 405)

TAHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD. — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. 3	23/V	16/V	%	April		English Nomenclature see No. 3	23/V	16/V	%	April	
	29/V	22/V		1988	1987		1988	1988			
SUURMÜÜGHINNAD Tallinnas (Börsikom. noteeringute järgi (kr. kv.)											
1. Rukis	17,00	17,00	0	16,00	14,50	79. Lambaliha, esim. veer. . .	65	65	0	70	65
2. Nisu	23,00	23,00	0	21,25	24,50	80. tag.	76	76	0	80	70
3. Oder, sõda	—	—	—	18,50	21,75	81. Searasv, sulatamata . . .	110	110	0	114	110
4. Kaer	—	16,00	0	15,50	16,00	82. " sulatatud	140	140	0	140	140
5. Rukkijahu	18,68	18,68	0	18,68	15,13	83. Loomarasv, sulatamata . . .	65	65	0	65	55
6. Rukkipüü	26,50	26,50	0	26,50	22,00	84. " sulatatud	80	80	0	80	80
7. Nisupüü (kõrgem sort)	43,00	43,00	0	43,00	45,00	85-a. Heeringad	55	55	0	55	55
8. Kartulid, sõõgi	2,95 ^{*)}	2,80 ^{*)}	+0,4	2,68 ^{*)}	2,52 ^{*)}	85-a. Eesti erivalik	10	10	—	—	—
9. " piirituse	—	—	—	2,35	1,99	86. Rõimed, värsked . . .	28	35	-20,0	45	48
10. Kartulitärklis	—	—	—	25,00	23,00	87. Kilud, värsked . . .	28	35	-20,0	45	48
11. Juust, Sveitsi (kg)	1,35	1,35	0	1,35	1,25	88. Ristikehin . . .	7,3	7,3	0	6,7	6,4
12. Taimevõi (kg)	0,78	0,76	0	0,78	0,75	89. Aasahein . . .	6,1	6,1	0	4,9	5,1
13. Suhkur	44,25	44,25	0	43,94	44,88	90. Põletispuud, kase (m ³)	845	845	0	845	845
14. Sool	2,40	2,40	0	2,40	2,50	91. " männi	563	563	0	563	563
15. Riis, Burma II	46,50	46,50	0	46,38	46,68	92. Petrooleum (lt)	16	16	0	16	13
16. Tee, or. Pek., Tseilon (kg)	5,80	5,80	0	5,80	5,75	PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE NOTEERINGUD.					
17. Kohv, Rio, Santos	2,98	2,98	0	2,98	3,44	Rukis — (kr. kv.)	—	—	—	15,89	19,07
18. Kakao, Hollandi	2,10	2,10	0	2,10	2,10	93. Hamburg (La Plata)	7,83	8,37	-6,5	8,61	16,30
19. Heering, S. Matties (tunn)	52,00	52,00	0	52,00	49,50	94. Chicago	7,73	8,23	-6,8	9,00	16,44
20. " Mattula	53,00	59,00	0	52,00	52,50	95. Winnipeg	7,73	8,23	-6,8	9,00	16,44
21. Palgid, kuuk, mänd (thm)	16,00	16,00	0	16,67	19,75	Nisu — (kr. kv.)	—	—	—	—	—
22. Paberipuu (rm)	9,50	9,50	0	9,33	7,44	96. Hamburg (Manitoba I)	17,85	17,94	-0,7	20,58	21,71
23. Saet, mat., mänd u/s (thm)	37,00	37,00	0	37,00	47,25	97. Liverpool	12,49	13,20	-5,4	13,58	19,54
24. Talliskivid (1000 tk.)	48,00	48,00	0	—	45,40	98. Chicago	9,69	10,51	-7,8	11,04	18,32
25. Silikaakivid (1000 tk.)	41,00	41,00	0	41,67	39,50	99. Winnipeg	14,72	15,34	-4,0	16,44	18,71
26. Tsem. (tunn 170 kg ¹)	5,85	5,85	0	5,85	5,85	Mais — (kr. kv.)	—	—	—	—	—
26a. Tsem. paberkot. (170 kg ¹)	5,15	5,15	0	5,15	5,15	100. Chicago	8,04	8,22	-2,2	8,49	17,94
27. Lubi	2,20 ^{*)}	2,20 ^{*)}	0	2,20 ^{*)}	2,20 ^{*)}	101. Piim lahtiselt Tallinn (snt. lt.)	—	—	—	—	—
28. Tsinkvalge (kg)	0,45	0,47	-4,3	0,48	0,71	101. I v. piimakauplustele	12	12	0	12,5	11,2
29. Ooker (kg)	0,19	0,19	0	0,19	0,23	102. I v. piimatõstustele	11	11	0	11,5	10,4
30. Värnis	62,50	62,50	0	63,17	66,00	103. II v. piimakauplustele	10	10	0	10,5	9,2
31. Linaseeme, õli tootmiseks	—	—	—	—	—	104. II v. piimatõstustele	9	9	0	9,5	8,2
32. Õlikoogid, linaseemne	15,25	15,25	0	15,25	12,75	Või. (snt. kg)	—	—	—	—	—
33. Nisukliid	12,50	12,50	0	12,50	10,00	105. Tallinn	184	178	-5,2	167	137
34. Superfosfaat, 18-20%	5,40	5,40	0	5,40	4,85	106. Kindlustatud hind	190	190	0	190	168
35. Kaalisool, 40%	11,70	11,70	0	11,70	10,60	<i>Londonis.</i>					
36. Fosforiit, eesti	3,35	3,35	0	3,35	—	107. Taani	225	232	-3,0	223	205
37. Nitrooska	24,50	24,50	0	24,50	23,90	108. Eesti	—	—	—	—	—
38. Raud, sordi	21,00	22,00	-4,8	22,00	20,63	109. Läti	—	—	—	—	—
39. Teras, vedru	32,00	32,00	0	32,00	24,00	110. Leedu	—	—	—	—	—
40. Inglitina	400,00	420,00	-4,8	425,00	590,00	111. U.-Meremaa	225	231	-3,1	220	—
41. Saatina	42,50	45,50	-6,6	46,83	75,00	<i>Manchesteris.</i>					
42. Vaskplekk, punane	223,00	—	—	225,00	243,00	112. Taani	220	235	-2,6	228	207
43. " valge	180,00	185,00	-2,8	191,67	200,00	113. Eesti	219	226	-3,1	220	189
44. Tsinkplekk	77,50	77,50	0	77,50	77,50	114. Läti	219	226	-3,1	220	189
45. Puuvillariie, bñas (mtr)	0,57	0,57	0	0,57	0,56	115. Soome	221	225	-3,1	222	194
46. Tallanahk, eesti nah. (kg)	2,45	2,45	0	2,45	2,45	116. Rootsi	221	228	-3,1	222	195
47. " ameer. n. I. s. "	2,75	2,75	0	2,75	2,70	117. Kopenhaagenis — Taani	180	188	-3,2	169	—
48. Paber, rotatsioon	23,20	23,20	0	23,20	23,20	118. Tallinn 60 — 72 kg I s.	87 ^{*)}	87 ^{*)}	0	87	90
49. Kivistisi, auru, Newcastle	2,80	2,80	0	2,92	2,90	119. " { 55,5-59,5 " " }	82 ^{*)}	82 ^{*)}	0	82	85
50. " sepa	3,50	3,50	0	3,55	3,50	120. " { 72,5-75,0 " " }	78 ^{*)}	78 ^{*)}	0	78	81
51. Põlvkivi, 1-a s.	0,90	0,90	0	0,90	0,80	120. " { 75,5-80,0 " " }	—	—	—	—	—
52. Turvas	1,00	1,00	0	1,00	0,90	<i>Londonis (kõrgem not.)</i>					
53. Põlvkiviõli	6,70	6,70	0	6,70	5,10	121. Taani	175	175	0	180	168
54. Kütteõli, o/ü. "E. Kiviõli"	6,75	6,75	0	6,75	5,10	122. Eesti	182	182	0	173	155
55. Kivitõrv	19,00	19,00	0	19,00	19,00	123. Läti	182	182	0	173	155
56. Nafta	15,50	14,25	+8,7	14,25	11,75	124. Leedu	182	182	0	182	163
57. Petrooleum, Ameerika	16,00	15,50	+3,2	15,50	12,80	125. Rootsi	186	186	0	189	171
58. Bens. Riigi Põlvkivi. (lt)	0,32	0,32	0	0,32	0,28	126. Iiri	171	171	0	189	171
59. " Kiviõli "Eestlin" (lt)	0,33	0,33	0	0,36	0,29	127. Poola	182	182	0	173	155
VÄIKEMÜÜGHINNAD Tallinnas (snt. kg.)											
60. Rukkijahu (kotiviisi)	18,4	18,4	0	18,4	15,0	<i>Lina — Võru-Petsari.</i>					
61. Sepikujahu (kotiviisi)	27,5	27,5	0	27,5	28,0	128. Ristna (R)	104	104	0	108	138
62. Manna	50	50	0	50	50	129. Hoffsdreiband (HD)	95	95	0	99	129
63. Kartulijahu	30	30	0	30	28	130. Dreiband (D)	86	86	0	90	120
64. Kartulid	4,5	4,5	0	4,8	4,1	131. Ordin.-dreiband (OD)	77	77	0	81	111
65. Suhkur	48	48	0	48	46	132. L.-ordin.-dreib. (LOD)	68	68	0	73	102
66. Sool	5	5	0	5	5	133. Takuprakk (H)	59	59	0	63	98
67. Piim, lt. II valik lahtine	12	12	0	13	11	<i>Mujal Eestis.</i>					
68. Lauavõi	205	205	0	205	178	134. Ristna (R)	102	102	0	106	136
69. Kõõgivõi	170	180	-5,6	180	168	135. Hoffsdreiband (HD)	93	93	0	97	127
70. Koor, rõõsk (liiter)	11,0	11,0	0	11,0	11,0	136. Dreiband (D)	84	84	0	88	118
71. " hapu	11,0	11,0	0	11,0	10,0	137. Ordin.-dreiband (OD)	75	75	0	79	109
72. Kanamunad (paar)	8	8	0	9	10	138. L.-ordin.-dreib. (LOD)	66	66	0	70	100
73. Sealiha, keeduliha	90	85	+5,8	98	95	139. Takuprakk (H)	57	57	0	61	91
74. " praeliha	100	100	0	108	100						
75. Loomaliha, supiliha	65	65	0	66	50						
76. " praeliha	80	80	0	84	65						
77. Vaskaliha, esim. veer.	50	45	+11,1	49	41						
78. " tag.	65	55	+18,1	63	48						

1) fr. Rakvere; 2) ühes teedemaksuga; 3) 80.V-5.VI; 4) 23.V-29.V; 5) Virumaa raudteejaamades; 6) raudteejaamades. 7) fr. Tamsalu. 8) tarkliisvabrikuis.

lahjad 40—45 s kg. Elusvasikad maksusid 24—28—30—42 s kg.

Lammaste pakkumine väike. Nõudmine ekspordkaubale hea. Eksportlambaliha 1.00—1.05 kr. kg., nuumatud 55—75 s kg., keskmised 50—55 ja lahjad 40—45 s. kg. Eluskaalust maksti vastuvõtupunktis 35—47 s kg.

TOORNAHKADE TURG. — RAWHIDE MARKET.

Veisenaahkade hinnad püsivad endised ja maksuvad I sort 70 s, II sort — 63 s kg.

Vasikanaahkade hind langes ja maksuvad 3 kr. tk. Rasked vasikanaahad alates 3,5 kg — 1 kr. kg.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Kanamunahindade kujunemises ei toimunud m. n. välisturgudel erilisi muudatusi, mistõttu ka meie ekspordmunade hinnanoteering jäi endisele tasemele, s. o. 67 s kg. Samuti noteeriti siseturumunade hinnaks endiselt 58 s. kg franko kogumispunkt.

Kanamunade sissevedu Inglisse oli k. a. 20 939 tuh. s.-sada (120 tk) m. a. sama kuu 20 660 tuh. s.-s. vastu. K. a. esimesel kolmandikul ulatus kanamunade sissevedu Inglisse

Sigu turustatakse keskmiselt. Nõudmine keskmine. Tapetud sead maksusid: noored sead 75—80 s. kg., lahjad 75—78 s, kg., rasvasead 75—77 s. kg., praak 68—70 s. kg. ja peekonkaalulised sead 75—80 s. kg. Elussigade hinnad 60 s. piires kg.

Lambanaahkade hinnad püsivad ja maksuvad 2.50—3.75 kr. tk. Hind sõltub naha suusest ja villa pikkusest.

Hobusenahad 20 kg ja üle 12.50 kr. ja alla 20 kg — 8 kr. tk.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

84 022 tuh. s.-sajale, suurenedes seega 17% võrreldes m. a. sama aja sisseveoga. Sissevedu näitas suurenemist Hollandist, Poolast, Soomest, Rootsist, Ungarist, Leedust, Norrast, Lätist ja Eestist. Kuna kanamunade sissevedu ka Saksa on näidanud suurenemist, näib nende läbikäik maailmaturul tänavu laienevat võrreldes m. a. Vaatamata suurenevale pakumisele on munaturuseisund viimasel ajal soodsam kui m. a. samal ajal.

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahind püsib endisel tasemel. Nii noteeriti 30. mail s. a. Tallinna kohta järgmised piimahinnad: I valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 12 s. l. ja müügil piimatööstustele 11 senti liiter. II valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 10 s. l ja müügil piimatööstustele 9 senti liiter. Piima järele on nõudmine hea.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes möödunud nädalal senti liiter:

	I valik pudelites	II valik pudelites	lahtiselt	lahtiselt
Tallinn	18—19	—	14—15	12
Tartu	15—16	12—13	—	10—11
Narva	13—14	12	—	9
Pärnu	16—17	12	—	11
Rakvere	15	—	—	11
Kuressaare	—	—	—	9
Haapsalu	—	—	10	8—9
Tapa	—	—	11	10

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Teraviljaturg on endiselt vaikne ja hinnad kalduvad langusele. Rahuldavate saagiväljavaadete kõrval esineb peagu kõigis tähtsamais teravilja müügi- ja tootjais mais viimasel ajal maailmateraviljaturul järjest suurenevate müügi- ja kogustega NSVL, mis niigi tagasihoidliku nõudmise juures mõjub kaasa hindade nõrgenemisele.

M. n. kohta noteeriti tähtsamail teraviljaturgudel järgmised hinnad kr. kv. (sulgudes toodud e. n. keskmised hinnad).

Nisu: Chicago 9.69 (10.51), Winnipeg 14.72

(15.34), Hamburg 17.85 (17.97), Liverpool 12.49 (13.20).

Rukis: Chicago 7.83 (8.37), Winnipeg 7.73 (8.28).

Mais: Chicago 8.04 (8.22).

Kanadas ja P.-Am. Ühendriiges on kämas teraviljaturu kindlustamise eeltingimused. Et hea lõikuse ja sellest tingitud suureneva pakumise puhul hoiduda allapoole tasuvuse piire langeva hinna eest, ostab valitsus talupidajailt nende poolt pakutud nisu kindlaksmääratud hinnaga. Ühendriiges on talupidajailt kokku-

ostetava nisu hinnaks määratud esialgu 60 c. buš., kuna Kanadas on hinna alammäär veel lahtine.

Koos nisuhindade langusega nõrgenesid ka maisihinnad, kuid siinjuures on söötviljaturu olukord siiski parem toitvilja omast. Pikaleveninud kevad annab end Euroopa karjakasvatuserajoonis teravalt tunda loomasöötade puudusega. Nii on Prantsuses täiesti keelatud igasugu söötade väljavedu, mis aitab pehmen-dada seal ilmnevat söödapuudust. Teisalt aitab suurendada üldine söödapuudus nõudmist sööteraviljadele — eriti maisile.

Maisiturul on L.-Aafrika tagavarad jäänud üsna väikesteks. Samuti on ka Doonau maade osatähtsus nende vanade tagavarade lõpulejõudmisel jäänud tähtsusetuiks ja turu peamiseks varustajaks on Argentiina.

Siseturul üksikui turgudel on märgata väikest hindade tõusu. Nii maksus üksikui turgudel rukis 16,5—18 s., nisu 21—23 s., oder 16—18 s. ja kaer 15—17 s. kg.

LINATURG. — FLAX MARKET.

Viimaseist tehinguist lina alal märgitakse Läti lina müüki Rootsi ja teisisse Skandinaavia riigesse 1000 tn, peamiselt kõrgemaid sorte hinnaga £ 43 kullas R-sordi alusel fob Riiga. Võrdlemisi kõrget hinda on nähtavasti saavutatud seetõttu, et kogu partii on sisaldanud kõrgemaid sorte, millised on tänava võrdlemisi otsitud. Muidu on aga nõudmine lina ja taku järele väike.

Vene linapakumise kohta puudub küll veel täielik selgus, kuid näib olevat tõenäoline, et NSVL jääb linaturult veel mõneks ajaks eemale.

Linahinnad šoti turul püsivad juba pike-mat aega endised.

27. V k. a. noteeriti hinnad siseturul e. n. tasemele.

KARTULITURG. — POTATO MARKET.

Maal raudteejaamades kestab kartulite kokkuvõtmine edasi nii kaua, kui jätkub tagavaru. M. n. väljavedu tõusis 5000 kv. e. n. 8000 kv. vastu. Väljaveetud kogusest läks üle poole Rootsi, kuna väiksem osa saadeti Inglise turule. Rootsi oleks saadetud veelgi rohkem, kuid Tallinna ja Stokholmi vahel otseühendust pidav laev ei suutnud võtta vastu kõiki väljaveoks määratud kaupa.

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas		1938. a.	1937. a.	1936. a.
	23./V 28./V 1938	16./V 22./V 1938	1./I kuni 29./V	1./I kuni 30./V	1./I kuni 31./V
VÕI (tonni) <i>Butter (tons)</i>	233,6	265,2	3041,7	3705,9	2690,9
Sellest:					
Saksa . . .	40,9	74,3	1118,9	1891,8	1280,3
Inglise . .	192,7	190,9	2710,8	2139,1	1814,8
MUNAD (tuh. tk.) — <i>Eggs (1000)</i>	1195	3392	9738	8298	9509
Sellest:					
Inglise . .	—	1988	4729	1100	4815
Saksa . . .	1195	972	3816	7198	1699
PEEKON (tonni) — <i>Bacon (tons)</i>	42,4	42,5	845,7	878,6	969,8
LINA (tonni) <i>Flax (tons)</i>	105,8	428,4	2778,0	3996,7	5034,0
Sellest:					
Inglise . .	52,0	210,0	1481,7	1655,4	2408,6
Belgia . . .	—	—	0,5	181,4	281,8
Soome . . .	18,8	6,7	239,3	178,1	397,6
Saksa . . .	—	201,7	206,6	1375,4	568,6
Prantsusse .	—	—	342,2	622,1	1334,6

Ka siseturul on olukord lina alal vaikne. Petserimaal, kus suurem osa saagist on juba müüdnud, tuleb veel viimaseid jääke turule. Mujal Eestis, kuigi seal on veel palju lina müümata, on tegevus väga vaikne. Praegune hind ei meelita lääne-eeesti põllumeest müüma lina.

Linakülviga on põhjapoolseis linarajoones ja Lääne-Eestis juba tehtud algust, kuid Võru- ja Petserimaal tuleb linakülv alles nädala pärast. Kauaoodatud sademed ja soojad ilmad loovad häid eeldusi linakülviks.

Lääne-Euroopas, kus lina kannatas kestiva põua all, on tulnud sademeid, mis on teatud määral parandanud linapõlde.

Praeguste väljaveadete juures näib, et Rootsi tarvitab juunis veel meie söögikartulid, kuna varased kartulid on L.-Rootsis kannatanud külma all.

Inglise läheb veel k. n. üle 2000 kv kartuliteid.

Maal on kartulite tagavarad jäänud väikesiks, suurt väljavedu juunis ei ole enam loota, kuigi on nõudmist.

Viru rannast läheb Kunda ja Mahu sadama kaudu vähehaaval söögikartuleid Soome. M. n. saadeti nimetatud sadamate kaudu 1000 kv. kartuleid Soome.

Kartulihinnad näitasid m. n. veidi tõusu. Soomlased maksid algul Viru rannas veidi üle kr. 2.00 kv., nüüd juba kr. 3.00 kv. Samuti on hinnad paranenud ka Lääne rannas.

Kartulihindade noteerimiskomisjoni koos-

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Uudisartiklina ilmusid turule lillkapsas ja värsked porgandid. Lillkapsapeast nõuti 150 s, porgandite kimbust 25—30 s. Miiügil oli 28. V ka šampinjone 150 s kg. Tomateid ja kurke on juba saadaval üsna rohkesti, hinnad võrreldes m. n. ei ole muutunud. Redist ja spinatit saadakse juba osalt vabast maast, seepärast on neid turul ülirohkesti, hinnad võrreldes m. n. ei ole muutunud. Miiügile-tulev rabarber on juba kõik aiast ja teda pakutakse rohkesti, hind püsib ca 30 s. kg. Salatit ei tule veel vabast maast, lavadest on ta ka juba lõpukorral, seepärast on salatihind nädala jooksul tõusnud enam kui kahekordseks, maksudes 28. V kuni 130 s. kg.

Turul oli 28. V ka veel viimaseid kodumai-si õunu, sort liivimaa sibulõun. Õunad olid võrdlemisi hästi säilinud ja maksusid 140 s.

KALATURG. — FISH MARKET.

M. n. rahuldava kalasaagi tõttu veeti välja värsket ja eluskala 72 800 kg, sellest angerjat 15 600 kg, haugi 31 100 kg, koha 5 300 kg, latikat 20 200 kg ja teisi kalasorte 600 kg.

Angerjat veeti välja eluskalana Inglisse 3 670 kg, Saksa 5 130 kg ja värskena jääpa-kendis Saksa 6 800 kg.

Nõudmine angerjale on tunduvalt suurem kui angerjatoodang. Viimaseil saksa sumplae-vadel tuli lahkuda meie sadamaist poole laadungiga, et jõuda aegsasti Saksa sadamaisse, sest I. VI hakkab seal kehtima kõrgem sisse-veotoll angerjaile.

Et Saksa on meie angerja suuremaid tarvitajaid, tuleb kõrgemate tollide puhul meie eksportöridel teha pakkumisi uutele tehinguile arvatavasti madalamate hindadega, seega maksta ka kalureile senisest madalmaid hindu.

Haugi veeti välja Poola 19 100 kg, Prant-

olekul 30. V s. a. noteeriti Börsikomitees järg-mised hinnad:

1. Söögikartul: Virumaa raudteejaamades ümarikud kr. 2,80—3,00 kv., piklikud kr. 3,00—3,25 kv., Lääne rannas piklikud kr. 3,25 kuni 3,50 kv.

2. Tööstuskartul: tärkliisvabrikuis 11 s tärkliise-kg. ehk kr. 2,00—2,30 kv.

Tendents: kindel.

kg. Välispuuviljahinnad võrreldes m. n. ei ole muutunud.

Tallinna turul maksusid väikemüügil 30. V:

	s kg	s kg	
Õunad	100—140	Jõhvikad	50
Õunad, välism.	180—190	Spinat	50—70
Õunad, kuivat.		Salat	120—130
välismaised	250	Spargel	250—300
Õunad, kuivat.		Oakaunad	500
kodumaised	130—180	Šampinjoniid	150
Pirnid, välism.	200—250		s Uk
Tomat	500—600	Lillkapsas	150
Sibulad	70—80	Värsked kurgid	18—50
Hapukapsas	15—25	Soolatud kurgid	3—5
Porgandid	15—20	Roheline sibul	2—8
Peedid	18—20	Apelsinid	10—25
Kaalikad	10—20		s kimp
Rõigas	200—250	Redis	12—25
Seller	50—60	Murulauk	3
Petersell	50—60	Värsk. porgandid	25—30

susse 2 300 kg, Rootsi 2 500 kg ja eluskalana Rootsi 7 200 kg.

Koha eksporditi Saksa 4 000 kg, Rootsi 500 kg, Šveitsi ja Tšehhoslovakkiasse 200 kg.

Latikat läks Poola 9 000 kg ja Soome — 11 200 kg.

Siseturu-kalakaubanduses va-litses nädala esimesel poolel vaikne tegevus. Nädala lõpul paranes seisund kauba juurde-voolu tõttu.

Miiügil esines peamiselt sisevetelatikat hinnaga 20—50 s. kg, ahvenat 20—40 s. kg ja särga 10—20 s. kg. Merevetest tuli haugi 35—50 s. kg, vimbu 25—40 s. kg ja väikesel kogu-sel teisi kalasorte.

Nõrga lõhesaagi tõttu on lõhe müügil vähe. Miiügihind: keskmise suurusega (8—12 kg) lõhi 300—375 s. kg, väiksemate lõhede ja mereforellide hind püsis 125—200 s. kg.

R ä i m e k a u b a n d u s. Räimekalastus

on jõudnud haripunktile ja 2—3 nädala pärast lõpeb kevadine rääimepiügihooaeg ning seega väheneb ka rääimekaubanduses tekkinud pinge.

Tähtsamaks kevadhooaja rääimekaubanduskeskuseks on Pärnu kalasadam. Alates 16. V kuni 26. V tuli Pärnu kalasadama kaudu müügile räämi ca 72 000 mõõtu (à 8 kg), sellest müüdi Kalanduskoja poolt korraldatud oksjoneil ca 18 500 mõõtu, töötlemiseks (kalajahuvabrikusse) paigutati 15 140 mõõtu ja ülejäänud suurem kogus läks müügile vabalt.

Oksjoneil müüdid rääimest saadi keskmiselt 28 s. mõõdust; töötlemiseks eraldatud rääimest — 24 s mõõdust ja vabal müügil — 20—25 s mõõdust.

M. n. viimasel päeval kujunes rääimesaak väiksemaks, mistõttu laupäeval müüdi räämi hommikul 37 s mõõtu ja hiljem 26 s. Pärnu rääime esineb müügil Tartu ja teisis sisemaa-turgudel.

Haaapsalu kalasadama kaudu turustatakse Vormsi saare, Einby ja Puise rannikvete rääimetoodangut.

Nädala algul müüdi räämi 25—40 s mõõtu, nädala lõpul maksti juba 50—60 s mõõdust.

Nõudmine rääime järele elav. Ostjad on peamiselt lähemalasuvad põllupidajad, linnaelanikud, kalakauplejad ja kalatöösturid.

Narva lahes vähenes rääimesaak. Narva-Jõesuu kalasadamas maksti 4—6 s kg, Narva turul müüdi 8—10 s kg.

Tallinna kalasadama kaudu tuli räämi päevas müügile 4 000 kg. Kalureile maksti 5—8 s kg.

Tallinna turul püsis rääimehind 10—15 s kg, Tartu turul — 13—15 s kg.

Tallinna lähel kilusaak veidi paranes. Kalasadama kaudu tuli sisse päevas kilu 500—800 kg. Kalureile maksti 23—26 s kg, turul müügihind 30—35 s kg.

Turski rahuldaval kogusel. Kalureile maksti 4—6 s kg. Tallinna turul müüdi terve kalana 10—12 s kg, lõigatult 12—18 s kg.

Lesti tuli müügile vähe. Lähemaist randadest toodud lesti müüdi 35—45 s kg. Hiiumannikvete lesti — 30—35 s kg.

Tähtsamate kalaliikide turuhinnad s. kg:

		Tallinnas, 28. V	Tartus, 28. V	Narvas, 27. V
Lõhi,	värske	300—375	—	300—340
Iherus,	"	125—200	—	—
Angerjas	"	150—180	140—150	—
Koha,	"	80—120	45—100	90
Siig,	"	80—100	100	—
Latikas,	"	30—45	20—50	—
Haug,	"	30—50	40—50	30—40
Ahven,	"	20—40	20—30	20—30
Säinas,	"	—	20—35	—
Särg,	"	20—25	10—20	10—15
Linask,	"	—	50—55	—
Koger,	"	—	50	—
Kiisk,	"	25—30	25	—
Rääim,	"	10—15	13—15	8—10
Kilu,	"	30—35	—	—
Tursk,	"	10—18	—	—
Lest,	"	35—45	—	—
Vimb,	"	30—40	—	—

Kalahindade noteerimiskomisjoni koosolekul Tallinna börsil 30. V k. a. noteeriti värske ja eluskala kokkuostuhinnad:

Angerjas, elus ekspordkõlblik 110—120 s kg franko rannik. Tendents ootav.

Koha, värske ekspordkõlblik I valik (0,8—2,5 kg) 60 s kg; II valik 0,3—0,8 kg) 45 s kg franko rannik. Tendents tagasihoidlik.

Haug, värske ekspordkõlblik I valik 1—3 kg 32—35 s kg franko rannik. Tendents kindel.

Latikas, värske ekspordkõlblik 20—22 s kg franko rannik. Tendents rahulik.

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

PUIDUMAJANDUS MAAILMAS. — *WORLD TIMBER TRADE.*

Pärast seda, kui puitu hakati väga mitmesugustel aladel asendada kivisöe (küte) ja rauaga (esijoonel laevaehituses), kalduti arvamusel, et puidu tähtsus toorainena hak-

kab vähenema. Tegelikult on asjaolu aga ümberpöörduvalt. Puidukasustamisvõimalused on viimaseil aastail niivõrd laienenud, et tehnilises mõttes võib isegi kõnelda teatud mää-

ral puidu „taasavastamisest“. Puidukasustamine mitmesuguste keemiaainete, kindlate ning vedelate küttaainete, lõngade (kunstsiid, tselluloosivill jne.), toitainete ja mitmesuguste ainete valmistamiseks metalli, korgi jne. asendamiseks näitab aasta-aastalt kasvu, millega sellele toorainele avaneb järjest uusi tulevikuväljavaateid.

Puidutoodang maailmas moodustas viimaseil aastail ca 940 milj. tn (1,5 miljard. thm), kivisöetoodang — 1300 tn ja rauatoodang 1936. a. — ca 100 milj. tn.*)

Puidu tarbimisotstarvete hulgas seisab küte esikohal. Kuna enamarenenud mais, nagu Saksas, moodustab küttepuit kogurajast vähem kui pool, tarbitakse vähemarenenud mais, nagu L.-Ameerikas, vast 8 korda enam puitu kütteks kui muuks otstarbeks.

Tarbimisulatus elaniku kohta on suurim Soomes, kus see tõuseb 6,9 m³-le. Soomele järgnevad Kanada 6 m³-ga, Ühendriigid 5 m³-ga, Tšiili 5 m³-ga (esijoones küttepuit), Rootsi 4 m³-ga, Saksa vähem kui 1 m³-ga, Prantsuse 0,8 m³-ga, Inglise 0,6 m³-ga ja Itaalia 0,4 m³-ga.

Puidutootmine koondub peamiselt kahte piirkonda. Esimene neist kahest metsavööt-
mest asub enamjaolt põhjapoolkera paras-
kliimatsoonis, kulgedes üle P.- ning Kesk-Eu-
roopa, P.-Aasia ning P.-Ameerika. Ses vööt-
mes domineerivad okaspuumetsad. Teine
metsavööt asub esijoones troopilisis mais
(Kesk- ja L.-Ameerika, Lääne-Kesk-Aafrika
ja mais India ookeani ääres). Siin omavad
ülekaalu lehtpuumetsad. Kuna lehtpuit maa-
ilmakaubanduse seisukohalt omab palju väik-
semat tähtsust kui okaspuit, asub puidutoo-
mise pearaskuspunkt esialgu põhjapoolkeral.

Ka siis, kui mitte arvestada võimalusi
kiirestikasvava troopikapuidu organiseeritud
ekspuaterimiseks, leidub veel suuri reserve,
millised jätavad ruumi tarbimise tundvaks
kasvamiseks. Suure reservi moodustab juba
üks praegune laialdane küttepuidutarvitus,
kuna seda ju võib asendada muude küttaaine-
tega.

*) Dr. Von Monroy, „Die Holzversorgung der Welt“
Wirtschaftsdienst, 1937. a.

Paberitarvitus elaniku kohta kasvas
1900—31. a. Ühendriiges 17 kg-lt 55 kg-le,
Britis — 17 kg-lt 37 kg-le ja Saksas — 18
kg-lt 24 kg-le. Selle arengu tagajärjel ha-
katakse tulevikus kahtlemata panema järjest
suuremat rõhku vähemväärtuslikumate —
esijoones lehtpuiduliikide kasustamisele.

Ehitustööstuses ja mööblitööstuses tule-
vad kõigepealt arvesse küttepuidukiust pres-
situd plaadid. Metsamajanduse ülesandeks
jääb seda uut suunda koostöös tehnikaga
juhtida ka majanduslikult seisukohalt õigeile
teile.

Sõltumatuse saavutamiseks puidu sisse-
veost peaks euroopa mais olema kasustada
vähemalt 0,3 ha kultuurmetsa elaniku kohta.
Tegelikult on aga paljud maad õige kaugel
sellest normist. Nii vastab tegelik varustus-
aste Hollandis ainult 10%-le sellest normist
ja Inglise sõltub veelgi suuremal määral
puiduimpordist.

Puidueksport maailmas, mis peab katma
neid puudujääke, ulatus 1935. a. ca 70 milj.
m³-le. Kuna see moodustab vaid ca 5%
puidu kogutoodangust maailmas, selgub sel-
lest, et enamik maist katab oma puidutarvi-
tuse sisemaisest toodangust. Kogu ekspor-
dist võtavad osa Norra, Rootsi ja Soome,
kokku 25%-ga, NSVL 20%-ga, L.-Slaavia,
Rumeenia, Tšehhoslovakkia ja Austria kokku
15%-ga, Poola 6%-ga, teised euroopa maad
7%-ga ja P.-Ameerika 24%-ga. Puidu sisse-
veost maailmas võtavad osa: Lääne-Euroopa
(Briti, Iiri, Holland, Belgia ning Prantsuse)
43%-ga, Kesk-Euroopa (Saksa, Šveitsi, Un-
gari ning Itaalia) 29%-ga, P.-Ameerika
9%-ga ja L.-Ameerika ning ülejäänud maa-
ilmajaod kokku 14%-ga.

Puiduläbikäik maailmas ositus 1935. a.
60% ulatuses saetud materjalidele, 13,8%
ulatuses — paberipuidule, 7,9% ulatuses —
saeveskitele määratud palkidele, 6% ulatuses
— propsidele, 2,4% ulatuses — liipritele ja
7,3% ulatuses — mitmesuguseile muile ma-
terjalidele.

Puiduläbikäigud üksikute riikide vahel
moodustavad vaid väikese osa kogu puidu-
toodangust maailmas. Veelgi väiksemad on
aga puiduläbikäigud üksikute maailmajagude

vahel. See on tingitud esiteks üksikute puiduliikide võrdlemisi ühtlasest ositusest üle maailma, teisalt aga transportraskusist. Puidukaubandus üksikute maailmajagude vahel piirdub seepärast vaid mõnede eripuiduliikidega, milliseid nõutakse vineeritööstuses,

laevaehituses jne. Ainult 6% kogu puidutarvitusest Euroopas kaetakse sisseveo abil teisist maailmajagudest.

Tarbimiskeskus asub Inglises ja Saksas. Puidu suured kaubandusteod kulgevad P.- ja Ida-Euroopast läände ning lõuna.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

AKTIVA

23. mail 1938. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i>		1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	34 248 420,81	2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	1 080 455,28
välisraha	15 824 872,21	3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
2. Vahetusraha — <i>Subsidiary Coin.</i>	1 209 481,94	a) pangatähed liikvel	49 798 725,—
3. Sisevekslid: — <i>Home Bills:</i>		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	8 231 010,50	valitause	16 740 596,15
põllumajandusl.	2 275 731,61	pankade	10 001 981,47
metsatööstusl.	61 864,90	teised	2 255 078,71
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>		4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	14 799 802,78
valitausele	—		
teistele *)	—		
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable</i>	10 286 231,71		
<i>Property and Equipment</i>	3 430 088,68		
6. Muud aktivad — <i>Other Assets</i>	24 608 496,95		
	<u>99 671 689,29</u>		<u>99 671 689,29</u>

Kattevara vahetuskohustustega: } 62,91 %
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 908 755,18
Includes Ekr. 908.755,18 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

SOOME. Soome saetööstuse väljavaateid. — *Prospects for Finnish Sawing Mills.*

Soome saetööstuse tasuvus- ja tegevusvõimalusküsimuse käsitlemisel on Soome ajakirjanduses juhitud tähelepanu mitmele asjaluule.

Puukaubandumise arengus ostumais viimase ajal võidavat konstateerida, et Briti viimase 5 aasta impordi keskmine väärtus on olnud ca 37% suurem kui eelmise 5 aasta jooksul. Samuti on Saksa puumaterjali-import tõusnud alates 1936. a., kuigi majandusliku autarkia poole püüdmine on piiranud ja takistanud sisseveo arenemist võrreldes sellega, mida eeldanuks puumaterjalitarvituse tõus. Taani puumaterjalitarvituses ja -importis on olnud samuti märgata tõusu, kuid Hollandi ja Belgia sisseveokogus on viimase 10 aasta jooksul vähenenud märgatavalt. Kõige halvema pildi saab Prantsuse puumaterjali sisseveost, mille viimase 5 aasta keskmine väärtus oli ca 56% madalam kui eelmisel viisaastakul.

Kokkuvõttes võib öelda, et kogu sissevedu euroopa tähtsamasse sisseveomaisesse on viimase 5 aasta jooksul olnud keskmiselt ca 4% suurem kui eelmisel 5 aastal. Puumaterjali üldine tarvitus on kasvanud tõeliselt siiski märksa enam, sest seda tarvituse tõusu on rahuldatud mõnedes riigis omatoodangu suurenemisega. Puumaterjalitarvituse ja impordi arenemisvõimaluste suhtes võib pidada tõenäoliseks, et tarvitus kasvab ja ühenduses sellega on ka puumaterjali sisseveol ostumaise arenemisvõimalusi. Lootusi annab ka see eriti mõjuv propaganda puutarvituse suurenemiseks, mida viimaseil aastail on hakatud tegema ostjais mais.

Põhjamaa männi ja kuuse tugevus ületab üldiselt kesk-euroopa vastavate puuliikide tugevuse ja nad on võimelised võistlema ka P.-Ameerikast toodud männi- ja kuusepuumaterjaliga (pitch pine ja douglas fir). Ka vastupidavuse poolest (lagunemisele vastupanuvõime) suudab põhjamaine okaspuu võistelda täielikult eelmainitud puuliikidega ja on isegi enamasti vastupidavam neist, kuid praktiliste kogemuste alusel tuleb siiski uurida veel nende tugevust ja alles nende uuri-

muste põhjal koostada tugevusmääri. Kuigi võib olla veendunud juba sooritatud uurimuste põhjal, et põhjamaade puumaterjal liigitatuna suudab täielikult võistelda P.-Ameerika materjaliga, on Soome sellest küljest praegu halvemas seisundis kui Kanada ja P.-Am. Ühendriigid, kes on juba toimetanud uurimusi ja nende põhjal tõstnud oma ehituskonstruktioonimaterjali kõrgemasse tugevus- ja väärtusklassi kui Põhjamaad, kus neid uurimusi ei ole veel sooritatud. Erilise rahuldusega peab konstateerima, et soome saetööstus, saades aru tähendatud asja tähtsusest puumaterjalimüügi alal, otsustas hiljuti anda soome puutehnilisele uurimusinstituudile tähelepanuväärt toetust puude liigitamiseks tugevuse järgi, lubades maksta ca Smk. 700 000 eelolevate uurimuste alustamiseks.

Arvutades materjali võistlusvõimet pööravad ostjad tähelepanu peale tugevusomanduste ka töötlemisest sõltuvalle mihuseomandusile ja korralikkusele.

Kuna Põhjamaade ja eriti Soome saetööstus on praegu päris kõrgel tehnilisel tasemel, suudab ta ses suhtes rahuldada täielikult ostja nõudmisi, olles mitmes suhtes võistlusvõimelisem kui Kesk-Euroopa ja P.-Ameerika saetööstus.

Soome saetööstuse viimaseagse tehnilise arengu ja nüüdse seisundi suhtes tuleb eriti mainida saematerjali saagimis- ja kuivatusmeetodite ning saematerjali sortimise ja säilitamise arenemist kõrgele tasemele. Eriti tuleb panna tähele uute otstarbekate meetodite tarvituselevõtmist saepalkide ja saematerjali siniseksminemise vältimiseks, mis meetodiga säästetakse aastas kümneid milj. Smk. Paljud saeveskid on viimaseil ajal uuendatud ja varustatud moodsate, kõrge toodanguvõimega masinatega.

Sellele soome saetööstuse tehnilise taseme tõusule on aidanud suurel määral kaasa viimasel aastail sooritatud laialdane puutehniline uurimustöö.

Saetööstuse tootmisvõime on masinate poolt nii suur, et see võiks kahe vahetusega

töötades valmistada praegusest 5 korda suuremat kogust ja eksporti võidakse sellelt seisukohalt kergesti suurendada. Teine küsimus on, kas soome metsad kannatavad välja praegust tööstustooraine-tarvitust, ilma et raisataks metsavarandusi.

Saetööstustooraine tarvitus oli 1927. a. ca 14 milj. m³ ning 1937. a. — ligi 11 milj. m³. Tselluloositööstuse tooraine tarvitus on tõusnud alates aastast 1927 ca 3,2 milj. m³-lt ca 7,5 milj. m³-le 1937. a.

Tselluloositööstuse tooraine tarvituse kiire tõus põhjustab, et okaspuutoorainet tarvitava tööstuse tooraine kogutarvitus tõusis 1937. a. suuremaks kui 1927. a. See ei tarvitse tähendada, et metsa raiemäär oleks suurem, kuna tõusnud toorainekulutus tselluloositööstuses tähendab osalt ka meie metsade tõhusamat kasutamist. Mis määral sooritatakse nüüd liigraiumist, näitavad praegu käimasolevad riigimetsade hindamine ning lähemal

Kalahindade noteerimine Soomes.

Helsingi linna jaoks ei ole loodud ametliku kalabörsi. Praegu on Helsingis üle 30 kalaäri, kuid äride sisseostutehingud toimuvad kalasadamas, kuhu iga äripäeva hommikuks kella 6 saabuvad kalapaadid turu avamiseks.

Enamus kalakaubast tuleb mererannikult, kuna sisemaalt tuuakse raudtee ja veoautodega vähem kaupa turule. Et teha kalureile kalahind teatavaks, noteerivad iga teisipäe-

ajal sooritatavad puutarvitust käsitlevad uurimused. Juhul, kui ilmneb liigraiumisi, on vist põhjust hakata kitsendama saetööstustoodangut kõrgemaväärtuslikuma tselluloosij. m. tööstuse heaks.

Soome saetööstuse tasuvus oli 1937. a. hea, kuigi suvist suurt hinnatõusu ei võidud kasutada, kuna suurim osa eksportmäärast oli müüdud juba aasta alguses. Sae-, hõövel- ja kastikaubast saadi 1937. a. ametliku aruande põhjal 2 685 Smk. suurust keskmist hinda. Arvestades saekauba valmistus-, prahtimis-, müügi- ja üldkuluks 650—800 Smk std-lt, võinuks eelmainitud müügihind olla kõige enam toorainehinnana ligi Smk. 7,50 j³-lt üldkulude katmiseks. Kuna k. a. saadakse tõenäoliselt saekaubalt märgatavalt väiksemat keskmist hinda ning möödunud sügisel makstud toorainehinnad on palju kõrgemad, tõustes mitmel juhul 9—10 Smk-le j³-lt, on selge, et paljud saetööstused peavad kannatama tänavu kahju.

— Quotation of Fish Prices in Finland.

va ja reede hommikul kalahallis kaks kala-kauplejate esindajat ja üks linnavalitsuse esindaja poolametlikult kalahindu, teatades tulemusist raadio teel kella 1 ajal kalureile. Samuti antakse need andmed Uusi Suomile ja Hufvudstadsbladetele avaldamiseks. Et rannikul elavad Helsingi ümbruskonnas peamiselt rootslased, on kalureiks enamuses nemad ja kalandustegevuse peakeeleks on rootsi keel.

POOLA.

Poola võiekspordi ümberkorraldamine.

Reorganisation of Polish Butter Exports.

K. a. I veerandi või väljaveost eksportisid 99,2% kooperatiivettevõtted (98,4% vastu m. a.). Väljaveo koondamine kooperatiivettevõtete kätte on paremini võimaldanud teostada väljaveetava või standardimist, ja nüüd on jõutud nii kaugele, et kindlaksmääratud standardile vastab juba 94,6% väljaveetavast võist. Võimihuse paranemise ta-

gajärjel vähenes hinnavahe Inglise turul poola ja taani või vahel, mis oli märtsis 6 punkti, m. a. jaan. oli veel 16 punkti. K. a. on oodata või väljaveo suurenemist Poolast, kuna võihinna hoidmisega kõrgel tasemel ja teiste põllumajanduspoliitiliste abinõudega on suudetud saavutada piimaloomade suurt arvu.

Poola väliskaubandus I veerandil 1938. a. — Polish Foreign Trade during I Quarter of 1938.

Läbikäikude üldväärtus k. a. esimesel veerandil oli 614,4 milj. zl. 577,5 milj. zl. vastu samal ajal m. a. Läbikäikude tõus oli järelikult 36,9 milj. zl. ehk 6,4%. Väliskaubandussaldo oli esimesel veerandaastal passiivne

57,8 milj. zl-ga, olles m. a. samal ajal oli 19,5 milj. zl.

	Sissevedu	Väljavedu	Saldo
	milj. zl.		
jaanuar	103,4	91,5	—11,9
veebruar	109,1	84,7	—24,4
märts	123,6	102,1	—21,5

Maade järgi asub sisseveos endiselt esikohal Saksa, kust sissevedu tõusis pisut, temale järgnevad P.-Am. Ühendriigid ja Inglise, kust sissevedu vähenes. Väljaveos asuvad samuti 2 esimesel kohal muutumatult Inglise, kuhu eksport vähenes, ja Saksa, kuhu eksport suurenes. Kolmandale kohale eks-

Lihakauba väljavedu Poolast. — *Exports of Meat Products from Poland.*

Elussigade ja nende lihasaaduste väljavedu tõusis järjekindlalt kuni 1937. a., ulatudes 1 290 000 kv. (1936. a. — 1 060 000 kv. ning 1935. a. 810 000 kv.). Kuid arvestades pakumise vähenemistendentsi ja sisemaise tarvituse suurenemist võib arvata, et k. a. väljavedu ei ületa 1937. a. 1937. a. oli sigade ja nende lihasaaduste väljaveost 93,3% juhitud Inglise, P.-Am. Ühendriigesse, Saksa ja Austriasse. Mis puutub maailmaturuseisundisse, siis P.-Am. Ühendriiges, Kanadas ja Euroopas vähenes toodang m. a. Langus kestab Euroopas ka k. a., kuna Kanadas ja P.-Am. Ühendriiges on toodang hakanud suu-

Metsamaterjaliekspordi väljaveateid Poolas. — *Prospects for Timber Exports in Poland.*

1937. a. puumaterjali väljavedu Poolast oli 2 913 000 m³ (1936. a. 2 909 000 m³). 12 tähtsama euroopa eksportmaa väljavedu oli kokku 1937. a. 28 012 000 m³ ja 1936. a. 26 053 000 m³. Seega on Poola osa euroopa maade väljaveos langenud 8,1%-lt 7,7%-le.

Eksportiväljaveateid Inglise turule on ebasoodsad, kuna Inglise turu tarviduse vähenemist hinnatakse eeloleval aastal 30—40%. Pealegi tuleb arvestada Kanada väljaveo suurenemist Inglise.

Saksa turg, vaatamata Austria puueksporti puudumisel Saksa, pakub Poolale endiselt suuri võimalusi ja eksport sinna võib

pardis tõusid taas P.-Am. Ühendriigid tänu ekspordi tunduval suurenemisele sinna, kuna Itaalia, Belgia, Rootsi ja Austria on vähendanud oma oste Poolast. Pisut suurenes ka väljaspool Euroopat asuvate maade osa Poola ekspordis.

renema. Säärases olukorras suudab Poola 1938. a. esimesel poolel arvatavasti hoida oma väljavedu Inglise endisel tasemel või isegi pisut suurendada, kuid aasta teisel poolel võib olukord halveneda, kui Kanada hakkab suuremal määral varustama Inglise turgu. P.-Am. Ühendriige lihaturul on märgata pakumise suurenemist ja tarvituse vähenemist. Seepärast võib arvata, et Poola väljavedu sinna väheneb, kui mitte koguselt, siis väärtuselt. Juba k. a. algul olid singihinnad seal 30% madalamad kui 1937. a. suvisel hooajal. Saksa turu suure vastuvõtuvõime tõttu ei vähene arvatavasti Poola väljavedu sinna.

suurened. Mis puutub hindadesse, siis vaatamata nende langusele on need seal siiski veel kõrgemad maailmaturu-hindadest.

Seisund Hollandi turul on soodus, mis kestab arvatavasti veel mõni aeg. Belgia ja Prantsuse turul ei ole oodata paranemist.

Poola puumaterjali väljaveost läks 1937. a. Inglise 50% koguse ja 45% väärtuse järgi, Saksa 16,5% koguse ja 18% väärtuse järgi, Hollandisse 10% koguse ja 10% väärtuse järgi.

Kuna Saksa on keelanud puu väljaveo Austriast, avaneb Poolale väljaveovõimalusi Šveitsi, Itaaliasse ja Ungarisse.

LÄTI. Maksete kokkulepe Bulgaariaga. — *Agreement of Payments with Bulgaria.*

Läti valitsus kinnitas hiljuti Läti ja Bulgaaria vahel sõlmitud kaubandus- ja maksetekokkuleppe. Nimetatud maksetekokkuleppe näeb ette peale muu veel järgmist:

Lätist imporditud kaupade eest tasumine toimub vastavalt maksutähtaegadele summade sissemaksmise teel Bulgaaria rahvuspanka. Pank kannab need summad läti rahaministeeriumi juures asuva arvestusbüroole eriliselt avatud ja protsente mittekandvale ar-

vele. Samuti teatab pank arvestusbüroole igast tema kasuks sissemaksitud summast. Arvestusbüroo kasustab nimetatud summasid kaubanduslepingus loendatud ja Bulgaariast imporditud kaupade ning nende impordiga ühendusesolevate kulude tasumiseks. Bulgaaria Rahvuspank ja Läti arvestusbüroo toimivad sealjuures vaid vahendajaina ja nad ei võta enda peale mingit vastutust summade ülekandmise ega ka kursikõikumiste asjus.

Kokkuleppe kohaselt võib vastavate asutiste nõusolekul teha ka erakompensatsioonitehinguid. Juba teostamiselolevad erakompensiooni-tehingud tulevad aga lõpetada 3

kuu jooksul. Kui seda ei suudeta teha antud tähtajaks, tuleb nõutada vastav pikendusluba.

Kokkuleppe jõustub 1. VI ja teda võib öelda üles igal ajal ühe kuu etteütlemissel.

INGLISE. Briti väliskaubandus apr. 1938. — *British Foreign Trade in April 1938.*

Briti väliskaubanduse läbikäik vähenes apr. kestel tunduvalt ning oli ca 14% väiksem kui m. a. samal kuul. Briti väliskaubanduse läbikäik oli:

	aprill 1938		aprill 1937	
	£	£	£	£
Sissevedu	73 679 570	84 875 448	83 004 322	
Väljavedu	87 266 807	42 155 979	43 027 081	
Reeksport	5 010 521	5 468 269	7 274 487	

Kuna k. a. apr. oli 24, märtsis — 27 ning m. a. apr. — 26 tööpäeva, ei ole väliskaubanduse läbikäigu tagasimineku suhteliselt nii suur, nagu näib kuukokkuvõtte järgi.

LEEDU.

Kaupade hinnad ja nende indeksid Leedus.

Prices of Goods and their Indexes in Lithuania.

Indeksite aluseks on 1926/29. a. keskmine = 100. K. a. esimesel veerandil ei näidanud kaupade hinnad erilist kõikumist. Üldine indeks jaan. tõusis ühe punkti võrra 52-ni ja oli 2 punkti kõrgem kui 1937. a. jaan. Veebr. ta langes 51-le ja jäi samaks ka märtsis.

Üksikuis majandusharudes nähtub, et põllu- ja loomamajandussaaduste hindade indeks oli peagu sama nagu e. a. esimesil kuul; e. a. näitas indeks väikest tõusu, kuna k. a. langes 1 p. võrra: e. a. jaanuaris 45, veebr.-apr. 47, k. a. jaan. — 47, veebr. ja märtsis — 46.

Tööstustoomaterjali- ja saaduste hindade indeks on 54 ning võrreldes e. a.-ga tõusnud 1—3 p.

Põllumajandussaaduste hinnad üksikuis harudes võrreldes e. a. algusega on madalamad: näit. rukkihinna-indeks on 34 (1937. aastal 40—46), nisu — 46—47 (46—50), kaer — 36 (40—50), oder — 37 (41—50), lina — 47 (49—51).

Loomademajandusrühmas tõusid kõige enam hobuste hinnad, k. a. jaan. oli indeks 70, veebr. — 72, märtsis — 75 (1937. a. algul 68—70), samuti on tõusnud sigade hinnaindeks 41—42-le 1937. a. 36—38-lt, kuna lehmade hinnaindeks on langenud 2—3 p.

Nahahindade indeks, milline näitas lan-

Sisseveo alal on vähenenud õige tunduvalt toor- ning poolvalmisainete sissevedu. Väljaveo alal oli apr. märgata tagasiminekut peagu kõigis kaubaliikides.

K. a. esimese 4 kuu briti kaubanduse läbikäik oli:

	1938		1937	
	£ 000	£ 000	£ 000	£ 000
Sissevedu	318 411	312 545		
Väljavedu	158 186	164 146		
Reeksport	20 186	86 090		

Briti sissevedu tõusis k. a. algul ca 2%, väljavedu langes aga seevastu 4%.

gust, e. a. lõpul, langes ka k. a. algul, olles jaan. 56, veebr. — 54, märtsis — 51, (1937. a. 60—61). Langust seletatakse peamiselt üldise hindade langusega rahvusvahelisel turul.

Toitainete hindade indeksid on kõrgenenud: k. a. algul vähemhindaindeks on 51—52 e. a. 46 vastu, sealihaga — 46—47 e. a. 40 vastu, samuti on tõusnud teiste lihasaaduste hinnad mitme punkti võrra. Maitseainete hindade indeks on jäänud samaks.

Jookide ja tubakahindade indeks ei ole muutunud aasta algusest — 54, kuid on 3 p. madalam kui 1937. a. algul.

Kütte- ja ehitusmaterjalirühma indeks on kõrgem kui e. a. algul, küttematerjali-indeks on 60 (54—55), ehitusmaterjal — 62—63 (49—55). Hinnad ei ole tõusnud ainult välistamisest ehitusmaterjalilt, nagu raud, naelad, tsement, vaid ka sisemiselt.

Leedu kaubarühmade hindade indeksid (1926—29=100):

	1938			1937			1926	1930
	I	II	III	I	II	III		
Teravili, lina ja t.	43	43	43	43	47	47	39	62
Loomad ja linnud	48	49	50	45	46	47	30	95
Nahad, karusnahad, vill	56	54	51	60	60	61	38	87
Loomalihasaadused	49	47	46	44	44	44	35	98
Toised lihasaadused	74	74	74	74	74	74	85	90
Joogid ja tubak	54	54	54	57	57	57	60	84
Küte	60	60	60	54	54	55	55	59
Manufaktuurkaupad	45	45	45	45	45	45	45	88
Ehitusmaterjal	63	63	62	49	53	55	49	95
Üldindeks	52	51	51	49	51	51	45	84